Fra: Therese Bakke [mailto:therese.bakke@gmail.com]
Sendt: 10. mars 2014 14:29
Til: Postmottak HOD
Emne: Høringssvar - reservasjonsordning for fastleger

Viser til høringsbrev 21.01.2014 om reservasjonsordning for fastleger. I høringsbrevet åpnes det for at også de som ikke står oppført på høringslisten kan gi høringsuttalelse. Jeg er takknemlig for denne muligheten, og gir med dette mitt syn på saken som jeg ber departementet om at registreres som en egen høringsuttalelse:

Den historiske gjennomgangen i høringsnotatet viser med all mulig tydelighet, at det er kvinner og kvinners reproduktive helse enkelte leger har samvittighetskvaler i forhold til. Det er særlig retten til selvbestemt abort som utfordres.

Det er ikke mulig for myndighetene å innføre en reservasjonsordning, det være seg reservasjonsrett - eller mulighet, for fastleger samtidig som det fremmes en garanti om at dette ikke medfører negative opplevelser for kvinner som ønsker abort. Med det foreliggende forslaget vil det alltid være en sjanse for at kvinner kan bli avvist på legekontoret, fordi pasienten av ulike årsaker (alder, norskferdigheter o.l) ikke er klar over at fastlegen reserverer seg, fordi hun får en reserverende legevikar eller fordi det rett og slett er fullt på listene til andre ikke-reserverende fastleger. Denne bekymringen forsterkes ved at 1) ingen i dag kan si noe om hvor mange leger dette faktisk dreier seg om, hverken dagens antall eller forventet antall fremover i tid og 2) høringsnotatet tar svært lett på hensynet til de abortsøkende kvinnene og de merbelastninger ordningen vil påføre dem.

Fastleger har per i dag ikke lov til å praktisere henvisningsnekt. Muligheten til å reservere seg begrenses i abortloven til det å utføre eller assistere ved selve abortinngrepet. Jeg mener denne loven sikrer legers rett til samvittighetsfrihet. Reservasjonsadgangen omfatter i dag ikke det å ta imot, skrive journal, klargjøre, stelle/pleie pasienten, eller henvise pasienten til abort. Dette er nettopp fordi det er en vesentlig forskjell på det å bli pålagt å gjennomføre et inngrep, og det å henvise en pasient man har ansvaret for til en behandling <u>pasienten selv</u> har besluttet å få utført.

Andre yrkesgrupper, som helsesøstre, farmasøyter politi og påtalemakt, kan ikke reservere seg mot å gjennomføre lovpålagte oppgaver de er uenige i uten sanksjoner. Det at fastleger har fått lov til å etablere en reservasjonsordning utenfor lovverket er en tilsnikelse jeg synes er svært bekymringsverdig og som jeg forventer at norske myndigheter ser alvorlig på.

Det er et grunnleggende demokratisk prinsipp at hensynet til pasienten og hennes integritet skal settes foran en fastleges private meninger og ønske om å reservere seg mot å utføre en lovpålagt oppgave. Heller enn å gi fastlegene mulighet til å nekte henvisning til abort, ber jeg Helse- og omsorgsdepartementet følge opp fastlegene som ikke vil gjøre jobben med instrukser om å forholde seg til norsk lov.

Legers samvittighetskvaler i forhold til kvinner og kvinners reproduktive helse har en lang historie som med all mulig tydelighet viser at i en sak som denne er pragmatisme ikke forenlig med kvinners rett til lik helsehjelp uavhengig av alder, utdannelse, bosted og bakgrunn. Jeg

mener myndighetenes primære oppgave er å sikre at alle kvinner får rett til lik helsehjelp hos sin fastlege. Dette er i motstrid med høringsnotatet departementet har sendt.

Med vennlig hilsen
Therese Bakke, Oslo